

LEGAL UPDATE

Aansprakelijkheid sociale wijkteams

Datum: 23 augustus 2016

Vanaf 2015 zijn verschillende taken in het sociaal domein via decentralisatie de verantwoordelijkheid van gemeenten geworden (Jeugdzorg, Wmo, Participatiewet). We zien dat een ruime meerderheid van de Nederlandse gemeenten in het kader van de uitvoering van (een deel van) deze taken sociale wijkteams heeft opgericht. Middels een sociaal wijkteam organiseren gemeenten zorg en ondersteuning dichtbij de inwoners. In een sociaal wijkteam kunnen onder meer wijkverpleegkundigen, maatschappelijk werkers, jeugdhulpverleners en Wmo-consulenten samenwerken. Daarnaast werkt een sociaal wijkteam veel samen met bijvoorbeeld politie en woningcorporaties.

De juridische structuur die gehanteerd wordt is divers. Zo kan het voorkomen dat een gemeente zelf intern het sociaal wijkteam vormt, wordt er soms een private stichting opgericht, koopt de gemeente de benodigde diensten in (al dan niet via aanbesteding) of wordt er (samen)gewerkt middels een overeenkomst of convenant. In dat laatste geval bestaat een sociaal wijkteam dus uit allerlei professionals, afkomstig van en werkzaam bij diverse organisaties. Het is tegelijkertijd echter meestal de gemeente die doelstellingen en werkwijzen formuleert. De vraag naar wie aansprakelijk is - in het geval er tijdens de uitvoering van de werkzaamheden iets mis gaat - is dan actueel.

Ons advies is om op voorhand te bepalen op welke wijze de aansprakelijkheid wordt geregeld en dit in het contract/convenant vast te leggen. We zien in de praktijk namelijk dat hierover niet altijd duidelijke afspraken worden gemaakt. Op het moment dat (letsel)schade ontstaat bij een werknemer of een zorgcliënt zal een van de partijen mogelijk voor een vervelende verrassing komen te staan. Wie is aansprakelijk? Is de schade verzekerd?

Voor de situatie waarin een werknemer schade heeft geleden in de uitoefening van zijn werkzaamheden geldt dat hij daarvoor altijd zijn werkgever kan aanspreken, mits er uiteraard sprake is van een zorgplichtschending (art. 7:658 BW). Dit wringt mogelijk in de praktijk met de dirigerende rol welke de gemeente heeft bij de werkzaamheden van de sociale wijkteams. Met andere woorden: een werknemer blijft in dienst bij de oorspronkelijk werkgever, maar feitelijk worden de werkzaamheden verricht buiten de eigen organisatie en bestaat er minder of geen zeggenschap bij de oorspronkelijk werkgever. De werkgever kan de (uitgekeerde) schade mogelijk verhalen op de gemeente wanneer er een vrijwaring of exoneratie is opgenomen in het contract. Wanneer een dergelijk beding ontbreekt is het maar de vraag of deze verhaalsmogelijkheid bestaat en zal dit wellicht leiden tot lastige juridische procedures. Ook voor de gemeente is van belang om ten aanzien van de aansprakelijkheid iets te regelen in het contract. Immers, ook zij zal vanwege haar dirigerende rol aansprakelijk kunnen zijn op grond van lid 4 van art. 7:658 BW.

Partijen dienen ook na te gaan of de eigen aansprakelijkheidsverzekering dekking biedt. Medewerkers blijven immers gewoon in dienst bij hun oorspronkelijke werkgever, maar feitelijk worden veel van de werkzaamheden verricht buiten de eigen organisatie en bestaat er minder of geen zeggenschap.

Ten slotte wordt geadviseerd om te bezien of het in een specifiek geval mogelijk is om een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten voor (de leden van) het sociale wijkteam zelf, ook al heeft deze geen rechtspersoonlijkheid. Dit zal van geval tot geval verschillen.

Dit is een Legal Update van Petra klein Gunnewiek.

Voor meer informatie:

Petra klein Gunnewiek

+31 30 25 95 726

petrakleingunnewiek@vbk.nl